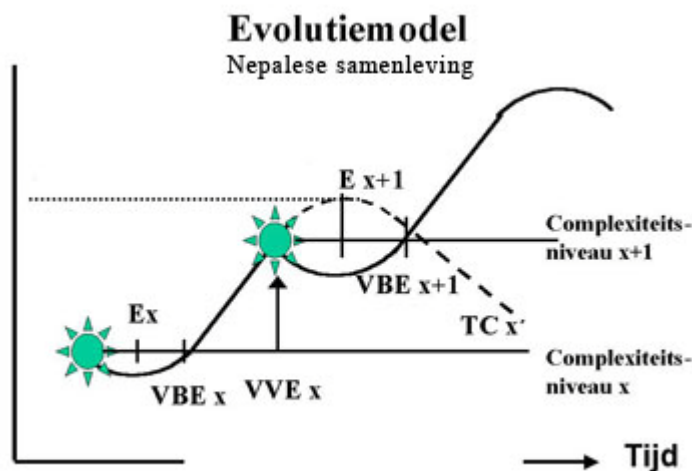

Transitie (I)

De Redactie van Nepal Nieuws heeft er zes weken *investigative journalism* in Nepal opzitten. Gedurende deze periode werd dag en nacht getracht om het land tot in de kern te doorgronden, maar dat is mislukt. Elk uur langer in Nepal maakte het begrip iets ongrijpbaarder.

Een bevriende Brahmaan schoot troostrijk te hulp: “Maak je niet druk. Nepal is niet te begrijpen, niet door jullie, niet door ons. Nepal begrijpt zichzelf niet, momenteel. Jullie vinden het hier chaotisch. Wij noemen dat transitie, en dat kost gewoon tijd. We gaan met z'n allen een beetje op en neer, zoiets, maar volgende week is het weer festival.”

Transitiefases in Nepal volgens de Brahmaan

Transitie? Wij zoeken steun in de chaostheorie. Chaos is het effect van exponentieel toenemende onzekerheid: elk stapje verder in de tijd levert een steeds grotere onzekerheid in de uitkomsten op, totdat de uitkomst nagenoeg geheel onvoorspelbaar is geworden. Hoe nauwkeurig men ook de uitgangspunten definieert, voldoende cijfers achter de komma bereikt men zelden.

Een goed voorbeeld is het verhaal van de meteoroloog Edward Lorenz uit 1961. Lorenz, wiskundige van opleiding maar in de

oorlog omgeschoold tot weerman, zag op een dag hoe zijn computermodel opeens verschillende uitkomsten gaf, terwijl de uitgangspunten van het model gelijk waren gebleven. Na lang zoeken ontdekte Lorenz wat er aan de hand was. Aanvankelijk had de meteoroloog de computer het cijfer 0,506127 als een van de beginwaarden gegeven. Daarna had hij het getal afgerond tot 0,506. Blijkbaar zorgde het minieme verschil in de begincondities voor enorme afwijkingen in de resultaten.

Een beetje doorredeneren: de vleugelslag van de vlinder in Den Haag heeft een dodelijke lawine in Nepal tot gevolg – of juist niet. Anders gesteld: zou ontwikkelingshulp helpen?

Twee dingen zijn zeker. Uit elke chaos komt na verloop van tijd weer een zekere orde tevoorschijn (welke ‘orde’ dan ook), en in Nepal houdt men niet van getallen achter de komma.

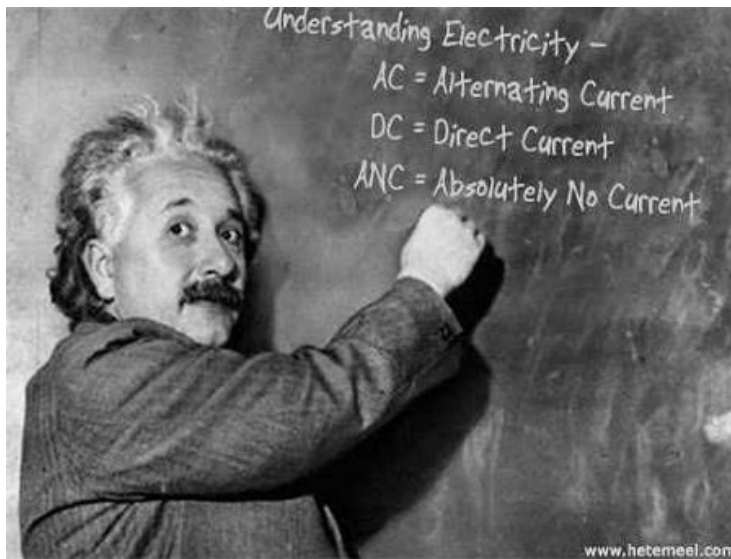
Integendeel. Men werkt het liefst met veelvoud van hele grote getallen. Er zijn daar ook woorden voor: Lakh (100.000, een ton), Crore (100 Lakh), Arab (100 Crore). Achter komma wordt zelfden iets waargenomen, zeker niet bij de huidige generatie zakenmensen die rammelen van het geld en dat in toenemende mate in het buitenland investeren, zoals landaankopen in Laos en Cambodja, omdat men het kapitaal in Nepal niet kwijt kan.

Dit alles terzijde – feitelijkheden graag, geen analyses.

Het beeld stemt somber, aan de ene kant. Aan de andere kant: Nepal bruist, het kookt, het borrelt, het gist. Het is er *fascinerend*.

De stroomvoorziening.

Fascinerend dat het land – toch de grootste potentiële *hydropower* leveranciers ter wereld – niet in staat is om electriciteit in Kathmandu te leveren. In November was er 8 uur ‘*load shedding*’ (geen stroom uit het stopcontact) per dag, dat nam rap toe tot 10, later 12, en Kathmandu maakt zich nu op voor de 16 uren stroomloos per dag.

Einstein's visie op *load shedding*

Lezen wij in de krant:

The Nepal Electricity Authority (NEA) officials have said that they could increase the daily load shedding hours from 12 hours currently to 16 hours from as early as Sunday.

"We thought we could gradually progress the load shedding hours from 12 to 14 to 16 hours a day. But it looks like we have to jump to 16 hours very soon," said Sher Singh Bhat, chief of system operation department of NEA.

Bhat said the primary reason for the scaling up in load shedding hours is due to receding water flow in rivers, which has severely limited the generation capacity of most of the hydro projects.

The NEA has said that while the peak demand has risen to around 800 MW, it is able to supply less than 300 MW.

Niet alleen de industrie ligt stil, zitten de mensen thuis bij kaarslicht, maar ook de media komen langzaam aan tot stilstand:

Twelve hours of daily load-shedding has forced Nepali private television channels to cut their transmission time.

A number of FM radio stations around the country have already cut their transmission hours while few of them have already gone off air due to load-shedding.

De economie

Stakingen, onrust, agressieve vakbonden die geweld niet

schuwen. Vijfhonderd fabrieken in het zuiden zijn gesloten door stroomtekorten en door voortdurend arbeidsconflicten.

According to reports, entrepreneurs were compelled to close the industries due to shortage of raw materials caused by the transport strike and blockade at the Jogbani border point. They also said they have been unable to supply products to markets and bring in raw materials for production due to the transport strike, causing them huge losses.

“We were already incurring losses due to load shedding. But now this transportation strike has barred us from supplying products to markets,” said chairman of the Trade Organisation, Mahesh Jaju.

De lonen gaan omhoog, maar de vraag is of zij stijgen met dezelfde snelheid als waarmee primaire levensbehoeftes duurder worden.

The Nepal Rastra Bank (NRB) report of the first five months of the current fiscal year has shown that the rate of inflation has continued to increase.

In the month of Mangsir (Nov/Dec), the rate of inflation was at 14.1 percent compared to 5.7 percent in the same month of previous year.

The rate of inflation has been particularly high among foodstuffs – reaching 17.2 percent.

During this period, the index of salary and wages also increased by 14.6 percent compared with 8 percent previous year. This was due to rise in salaries by Rs 2000 monthly by the government.

Een gesprek met een bankier: “Wij als banken zouden gedwongen moeten worden om leningen aan particulieren voor consumptiegoederen, die onze eigen economie geen goed doen, te beperken. Nu is dat ongeveer zeventig procent van onze uitstaande leningen, en wat doen de mensen er mee? Ze kopen een Koreaanse televisie, ze kopen een Chinese motorfiets en ze reizen er mee naar India.

“We zouden verplicht moeten worden om geld te investeren in onze infrastructuur: wegen en energie. Maar dat systeem komt er aan: de regering heeft besloten een investeringsfonds op te richten, met éénderde overheidsgeld, éénderde bankgeld en éénderde aandelen. Daarmee kunnen we veel doen, we praten

over vele miljarden roepies.”

De landprijzen

Los van de officiële economie is er een enorme ‘parallele’ economie, waarin tenminste evenveel – zo niet meer – geld omgaat. Niemand is in staat om een schatting te maken. Maar als het huidige stijgen van de landprijzen een indicatie zou zijn voor de economische groei van morgen, dan is Nepal binnen tien jaar een van de meest welvarende landen ter wereld.

In de buurt van Patan wordt nu zeshonderd euro per vierkante meter betaald – een buitenwijk. Vorig jaar was dat vierhonderd. In het centrum bij het voormalig paleis doet de grond rond de tweeduizend euro. Recent werd drieduizend gevraagd maar dat was nog een beetje te gortig, zei een *land dealer*.

Er wordt vrolijk ge- en verkocht. Het terrein van de voormalige Amerikaanse ambassade is net van de hand gedaan voor 15 miljoen dollar. Shrestha’s en Shakya’s hoesten dat bedrag probleemloos op. Er komt een torenflat met appartementen of kantoren, zoals er in toenemende mate gebouwd worden in Kathmandu. Daar zit het geld.

“Iemand die een bedrijf in Kathmandu heeft, zoals een hotel, doet dat voor prestige. Iemand die rijk wil worden bouwt torenflats,” zei de *land dealer*. “Dan heb je bovendien geen last van vakbonden.” Hij is een bijzonder mens: email heeft hij niet, schrijven gaat met moeite, rekenen gaat uit het hoofd maar zijn mobiel staat altijd aan.

Kan dan iedereen zomaar een huis kopen? Dat is een vraag die knelt. Een bordenwasser in Thamel verdient drieduizend roepie per maand, dat is dertig euro. De man moet dus vijf jaar werken om zich één meter grond in het centrum te kunnen veroorloven. Nog los van de stapeling der bakstenen waarin hij zou kunnen wonen.

Het vredesproces

De beide legers van Nepal, de *Nepal Army* (NA) en de *People’s Liberation Army* (PLA), dienen in elkaar geschoven te worden. Integratie. Dat staat in het vredesverdrag en de

regeringsverklaring. De vraag is echter of dat gaat lukken – nog los van de politieke strubbelingen.

Zijn de PLA strijders wel geschikt als 'gewone' soldaat? Zijn ze niet teveel politiek verbonden met de Maoïsten? Dat ze kunnen schieten is bewezen, maar op wie?

Minister van Defensie Thapa

De bevelhebber van de Nepal Army, generaal Rookmangud Katawal, zegt dat er nieuwe rekruten geworven moeten worden, omdat de PLA strijders niet voldoen:

Speaking at the Nepal Army (NA) Training Center in Trishuli, Katawal said the military won't "bear the flag of any particular party" by recruiting political activists against its criteria, clearly referring to the Maoist People's Liberation Army (PLA) combatants who are seeking integration with the NA to form a national army. The remark by the army chief comes at a time when the relationship between the Maoist-led government and NA has dipped to an all time low, following latter's plan to recruit personnel.

Het moge waar zijn, maar tegelijk niet zo handig van de generaal, die direct op het matje werd geroepen door de Minister van Defensie, Ram Bahadur Thapa (een oud PLA commandant die nimmer een blad voor de mond neemt en tijdens de revolutie niet te beroerd was om zelf de trekker over te halen).

Katawal haalde officieel bakzeil: *Nepal Army chief General has said that the military will only abide by the "legitimate" orders of the legitimate government.*

Als de *Nepal Army* rekruteert, dan kunnen wij dat ook, zeiden de Maoïsten, zelfs bij monde van de premier.

Prime Minister Pushpa Kamal Dahal said on Saturday that nobody can go against the Comprehensive Peace Accord (CPA) and recruit personnel, warning that if Nepal Army (NA) goes ahead with its recruitment plan then Maoist People's Liberation Army (PLA) will also follow suit.

De premier zei dit tijdens een “*general staff meeting*” van de PLA in Kathmandu, *at a time when the NA is finding itself at odds with the Ministry of Defence over its plan to recruit personnel.*

Er is een commissie in de maak die het integreren der beide strijdmachten moet begeleiden, maar de commissie werkt nog niet omdat de precieze samenstelling nog problemen opwerpt.

The special committee, which will oversee the "management, integration and rehabilitation" of the Maoist People's Liberation Army (PLA), has not yet been formed after prolonged dispute among the parties including the ruling allies.

The process to form the panel had hit a snag with Nepali Congress and ruling partners like CPN (UML) and MJF opposing the Maoists' claim over its leadership.

De vraag is wat Nepal wil, met twee separate legers, die dan ook nog zelf aan het rekruteren slaan. Wie betaalt dat? Kunnen ze niet wat nuttigers doen dan alleen maar 'groeien'?

Dit inzicht is doorgedrongen, want: *Similarly, most of the PLA commanders present at the meeting also demanded that canted PLA and NA personnel be mobilized for development work, arguing that the process of army integration is slow and the combatants "must not be kept idle".*

Gelukkig lezen we een sussende uitspraak van de Maoïsten leider Bhattarai:

Finance Minister and a senior Maoist leader Dr. Baburam Bhattarai has said that the government does not think it is necessary to sack General Rookmangud Katawal. "We are not considering sacking the army chief. We don't think it is necessary," said Dr. Bhattarai.

Hoe hij er bij keek, lezen we niet. Het klinkt een beetje als een Nederlandse voetbaltrainer die na zeventien nederlagen 'nog steeds het volledige vertrouwen van het bestuur heeft'.

Meer lezen over de integratie van beide legers:

<http://www.nepalitimes.com.np/issue/2008/12/19/Nation/15495>

PLA strijdster

Wordt vervolgd met **Transitie (II)** "De Regering, de Media, de Vakbonden, de Files."

Vorige nieuwsbrieven: zie het [Nepal Nieuws Archief](#)
Informatie, aanmelden of afzeggen: nieuws@nepal.nl